SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY

ZESPOŁU SZKÓŁ EKONOMICZNYCH IM. JANA PAWŁA II W STASZOWIE

„W wychowywaniu chodzi o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem – o to, ażeby bardziej był, a nie tylko miał – aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich."

Jan Paweł II, Przemówienie w UNESCO (02.06.1980 r.)

Słowa wypowiedziane przez Jana Pawła II są drogowskazem i głównym kierunkiem oddziaływań w Naszej Szkole.

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY ZESPOŁU SZKÓŁ EKONOMICZNYCH IM. JANA PAWŁA II W STASZOWIE

Opracowany przez nauczycieli przy udziale przedstawicieli rodziców i uczniów w oparciu o:

1. Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 26 lutego w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 456 z póź. zm.).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowego statutu publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. Z 2006 r., Nr 97, poz. 674 z późn. zm.) wraz ze zmianami (Art. 6).
4. Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz.U. Nr 78., poz. 483 z późn. zm.)
5. Konwencja o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 roku, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r., Nr 120, poz. 526).

ZASADY KONSTRUOWANIA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Szkolny Program Wychowawczy powstał w oparciu o Wizję i Misję Szkoły. Uwzględnia bazę, kwalifikacje osób zatrudnionych w placówce, konieczne do realizacji zadań oraz warunki rozwojowe i potrzeby młodzieży. Jest spójny ze Szkolnym Programem Profilaktyki. Powstał na podstawie Szkolnego Programu Wychowawczego i jego ewaluacji oraz po zdiagnozowaniu potrzeb środowiska uczniów, rodziców, nauczycieli i lokalnej społeczności.

CELE GŁÓWNE SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO:

1. Kształtowanie umiejętności budowania własnego systemu wartości,
2. Przygotowanie do życia we współczesnym świecie,
3. Kształtowanie wzorów zachowań i zasad współżycia między ludźmi,
4. Kształtowanie poczucia oparcia w rodzinie i wartościach wyniesionych z domu,
5. Kształtowanie poczucia tożsamości regionalnej,
6. Kształtowanie postawy patriotycznej i obywatelskiej,
7. Kształtowanie postaw tożsamości narodowej,
8. Kształtowanie postaw tolerancji wobec innych wyznań i narodowości,
9. Korzystanie z dorobku kulturowego i duchowego naszych pokoleń
10. Pokazywanie Ojczyzny jako systemu wartości,
11. Kształtowanie umiejętności pracy w zespole oraz umiejętności komunikacyjnych,
12. Wdrożenie do zachowań prozdrowotnych,
13. Kształtowanie postaw wychowawczych w kontekście praw człowieka.

CELE OPERACYJNE DLA POSZCZEGÓLNYCH OBSZARÓW DZIAŁAŃ:

1. Rozwój intelektualny ucznia,
2. Rozwój emocjonalny ucznia,
3. Rozwój społeczny ucznia,
4. Rozwój zdrowotny ucznia,
5. Wychowanie w duchu patriotyzmu.

NAUCZYCIELE WYCHOWAWCY BĘDĄ:

1. Prowadzić działania wspomagające wszechstronny rozwój ucznia.
2. Kształtować atmosferę dobrej pracy zespołu klasowego.
3. Współdziałać ze wszystkimi nauczycielami i koordynować ich działania wychowawcze.
4. Prowadzić ścisłą współpracę z rodzicami i wspierać ich w procesie wychowania.

Zadania	Sposób realizacji
I ROZWÓJ INTELEKTUALNY	
A. ROZWIJANIE UZDOLNIEŃ I ZAINTERESOWAŃ	1. Prowadzenie wybranych lekcji aktywizującymi metodami nauczania. 2. Prowadzenie ćwiczeń symulacyjnych na lekcjach przedmiotów zawodowych i wybranych lekcjach przedmiotów ogólnokształcących. 3. Korzystanie z programów komputerowych i kaset multimedialnych na lekcjach przedmiotów zawodowych i ogólnokształcących. 4. Prowadzenie: a) koła humanistycznego, b) koła wokalno-muzycznego, c) koła przedmiotów zawodowych – technik ekonomista d) koło przedmiotów zawodowych – technik handlowiec e) szkolnego klubu europejskiego, f) zespołu redakcyjnego, g) koła turystyczno-ekologicznego, h) koła matematycznego, i) koła fizycznego, j) kół językowe, k) koła geograficznego l) koło WOS-u m) SKS 5. Zorganizowanie wystawy plakatów reklamowych, wystawy opakowań produktów, itp. 6. Udział uczniów w wycieczkach przedmiotowych z przedmiotów zawodowych i ogólnokształcących. 7. Udział uczniów w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami wyższych uczelni.

B. ROZWIJANIE SAMODZIELNO-ŚCI I KREATY-WNOŚCI.	1.Przygotowanie uczniów Liceum Profilowanego i Technikum do egzaminu maturalnego . 2.Przygotowanie uczniów Technikum do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe 3.Umożliwienie uczniom wchodzenia w różne role: koordynatora, inicjatora, wykonawcy. 4.Organizowanie wycieczek klasowych.
	5. Przygotowanie uczniów do udziału w olimpiadach i konkursach: a) Wiedzy Ekonomicznej, b) Wiedzy Ekologicznej, c) Wiedzy o AIDS, d) Wiedzy p. poż., e) Wiedzy Obronnej, f) SIG, g) innych.
C. EDUKACJA CZYTELNICZA I MEDIALNA.	1.Prowadzenie lekcji przysposobienia czytelniczego i informacyjnego. 2.Wykorzystywanie Internetu jako źródła informacji. 3.Zorganizowanie wycieczki do Biblioteki Miejskiej.
D. WDRAŻANIE DO UCZESTNICTWA W KULTURZE.	1.Udział uczniów w programie „ogniwa kultury”: - prezentacja twórczości literackiej Jana Pawła II, - spotkania z pisarzami i wykładowcami, - udział w koncertach Filharmonii Narodowej, - udział w konkursach literackich i recytatorskich, - udział w Festiwalu Twórczości Szkół, - współpraca z Uniwersytetem Małych Ojczyzn. 2.Organizaowanie wyjazdów do: a) teatru, b) operetki, c) muzeów, d) kin.

E. KULTYWOWANIE TRADYCJI RELIGIJNYCH I SZKOLNYCH.	1. Dzień Patrona Szkoły 2. Wieczór zadumy przed Świętem Zmarłych, 3. Uroczysty opłatek szkolny i klasowe, 4. Rekolekcje Wielkopostne, 5. Pielgrzymka klas maturalnych do Częstochowy, 6. Dzień Papieski. 7. Akcje charytatywne na rzecz ludzi potrzebujących pomocy.
II ROZWÓJ EMOCJONALNY	
A. POMOC W SAMOPOZNANIU I SAMOOCENIE UCZNIA.	1.Rozpoznanie możliwości oraz indywidualnych potrzeb ucznia i umożliwienie ich zaspokajania - przeprowadzenie ankiet, wywiadów i obserwacji. 2. Utrzymywanie stałego kontaktu z pedagogiem szkolnym oraz Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w celu kształtowania prawidłowych postaw emocjonalnych.
B. PROMOWANIE POSTAW ASERTYWNYCH, EMPATYCZNYCH I ALTRUISTYCZNYCH	1.Organizowanie zajęć na temat roli asertywności, empatii, altruizmu w życiu,
C. ODDZIAŁYWANIE SZKOŁY NA POCZUCIE WŁASNEJ WARTOŚCI UCZNIA.	1. Prowadzenie zajęć w grupach metodami aktywizującymi. 2.Tworzenie i realizacja programów nauczania uwzględniających rozwój emocjonalny ucznia.
D. **POMOC W RADZENIU SOBIE ZE STRESEM.**	1.Zajęcia sportowe: zapoznawanie z różnymi technikami relaksacyjnymi zapobiegającymi napięciom. 2.Realizacja programu „Stres pod kontrolą” - Sanepid 3.Spotkania z zaproszonymi przez pedagoga specjalistami.

III ROZWÓJ SPOŁECZNY	
A. KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI KOMUNIKOWA-NIA SIĘ W GRUPIE.	1. Wdrażanie uczniów do samodzielności poprzez demokratyczny wybór Samorządu Uczniowskiego i samorządów klasowych oraz grupy mediacyjnej i szkolnego rzecznika praw ucznia. 2.Inicjowanie działań na rzecz klasy, szkoły, środowiska lokalnego. 3. Wdrażanie uczniów do: a) prawidłowego pełnienia dyżurów klasowych, b) poszanowanie mienia i pomocy szkolnych, c) utrzymywanie ładu, porządku i czystości w szkole, d) pracy nad estetycznym wystrojem sal lekcyjnych. 4. Integrowanie zespołu klasowego, tworzenie klimatu emocjonalnego w grupie poprzez organizowanie wycieczek, imprez szkolnych (np. Andrzejki, Pierwszy Dzień Wiosny). 5. Uczenie otwartości i tolerancji na lekcjach wszystkich przedmiotów.
B. UŚWIADOMIENIE ZAGROŻEŃ PŁYNĄCYCH ZE SWIATA ZEWNĘTRZNEGO. PRZECIWDZIAŁA NIE PRZEMOCY, NARKOMANII I PATOLOGII	1.Przeprowadzenie zajęć ukazujących szkodliwość działania sekt i subkultur młodzieżowych. 2.Ochrona przed destrukcyjnym wpływem mediów. 3.Zorganizowanie warsztatów problemowych, spotkania z psychologiem itp. 4.Współpraca z policją – realizacja programu „Zagrożenie społeczne” a) przeciwdziałanie przemocy i narkomanii wśród uczniów, b) zwiększenie poczucia odpowiedzialności młodzieży za swoje postępowanie, c) wspólne działania szkoły i policji w zakresie ujawniania wszelkich przejawów demoralizacji i patologii.

C. WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI W PROCESIE WYCHOWYWA-NIA I KSZTAŁTOWANIA UCZNIÓW	1. Uzupełnienie składu Rady Rodziców. 2. Wybór Rad Oddziałowych. 3.Współudział przedstawicieli rodziców i uczniów w opracowaniu spójnego szkolnego programu wychowawczego. 4. Organizowanie klasowych i indywidualnych spotkań z rodzicami. 5.Przeprowadzanie wśród rodziców i uczniów kl. I ankiet na temat oczekiwań wobec pracy wychowawczej i edukacyjnej szkoły.
D. WSPIERANIE RODZICÓW W WYCHOWANIU MŁODEGO CZŁOWIEKA.	1. Przeprowadzanie prelekcji tematycznych wyjaśniających przyczyny powstania konfliktów (rodzice-uczeń) w czasie spotkań semestralnych z rodzicami lub spotkań indywidualnych. 2. W ramach współpracy z pedagogiem szkolnym zorganizowanie zajęć rozwojowych dla zainteresowanej grupy rodziców i uczniów. 3. Informowanie rodziców o działalności ośrodków wspierających rodziny zagrożone i możliwościach uzyskiwania pomocy (pedagog szkolny, telefon zaufania, kluby AA, Ośrodki Pomocy Społecznej, Ośrodki Samotnej Matki).
E. ANGAŻOWANIE RODZICÓW W „ŻYCIE SZKOŁY”.	1. Zapraszanie rodziców na uroczystości i imprezy szkolne (rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, Dzień Edukacji Narodowej, Wigilia szkolna, Studniówka, Dzień Patrona). 2. Pomoc rodziców: a) w sprawowaniu opieki nad uczniami (wycieczki, studniówka) b) w pracach na rzecz szkoły (pomoc przy pracach porządkowych, remontowych), c) w pozyskiwaniu środków finansowych (sponsorów).

F. PRZYGOTOWA-NIE UCZNIÓW DO ŻYCIA W RODZINIE.	1. Realizowanie programu „wychowanie do życia w rodzinie” na godzinach z wychowawcą i zajęciach wychowania do życia w rodzinie. 2. Realizowanie programu „przygotowanie do małżeństwa” w klasach maturalnych na lekcjach religii. 3.Organizowanie zajęć z udziałem pedagoga, pielęgniarki, specjalistów.
G. SZKOŁA OTWARTA NA ŚRODOWISKO LOKALNE - POZNANIE ZASAD FUNKCJONOWA-NIA, ZADAŃ I PROBLEMÓW SAMORZĄDU.	1. Zorganizowanie spotkań z przedstawicielami samorządu lokalnego, Urzędu Pracy i innych instytucji. 2. Udział w sesjach Rady Powiatu i Rady Miasta - zainteresowanie problemami miasta, gminy i powiatu,
H. KSZTAŁTOWANIE POSTAW PROEKOLOGICZ-NYCH, ODPOWIE-DZIALNOŚCI ZA OBECNY I PRZYSZŁY STAN ŚRODOWISKA NATURALNEGO.	1. Prowadzenie akcji na rzecz ochrony środowiska naturalnego: a) apel z okazji „Dnia Ziemi” b) udział w akcji „Sprzątanie Świata”, c) dbanie o czystość otoczenia szkoły d) zbiórka zużytych baterii

I. PRZYGOTOWA-NIE UCZNIÓW DO PODJĘCIA PRACY LUB PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ NA WŁASNY RACHUNEK.	1.Sporządzanie dokumentów określonych procedurą ubiegania się o pracę: a) pisanie listu motywacyjnego b) pisanie życiorysu zawodowego (CV) c) wypełnianie kwestionariusza osobowego. 2.Prowadzenie rozmowy kwalifikacyjnej. 3.Realizacja praktyk zawodowych uczniów w lokalnych zakładach pracy, bankach, urzędach oraz praktyk zagranicznych podczas realizacji programów unijnych. 4.Współpraca z doradcami zawodowymi.
IV ROZWÓJ ZDROWOTNY	
A. PROPAGOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA I AKTYWNOŚCI RUCHOWEJ.	1. Rozwijanie motywacji do podejmowania działań na rzecz harmonijnego rozwoju fizycznego 2. Otoczenie szczególną opieką uczniów z problemem nadwagi poprzez odpowiedni dobór ćwiczeń korygujących na lekchach wf. 3. Organizowanie zajęć i imprez sportowych, rekreacyjnych, turystycznych: a) udział w zawodach sportowych, b) wyjazd na basen, c) zajęcia korekcyjne, d) aerobik, e) siłownia, f) turystyka piesza, rowerowa, konna
	4. Przyjmowanie odpowiedzialności za zdrowie własne i innych: a) higiena pracy umysłowej, b) choroby zakaźne, c) tworzenie wizji szkoły bezpiecznej dla wszystkich 5.Podejmowanie działań przewidzianych w szkolnym Programie Profilaktyki. 6. Udział w konkursach np. Wiedzy o AIDS.

B. KSZTAŁTOWANIE POSTAW I ZACHOWAŃ CHRONIĄCYCH ZDROWIE.	1.Realizacja Środowiskowego Programu Wychowania Zdrowotnego w Szkole- Promocja zdrowia: a) promocja zdrowia (anoreksja, bulimia) b) życie bez nałogów, c) zdrowy styl życia, d) ruch w życiu człowieka, e) pierwsza pomoc w nagłych wypadkach zagrażających życiu
V WYCHOWANIE W DUCHU PATRIOTYZMU	
A. UCZEŃ ZNA HISTORIĘ SWOJEGO REGIONU, KULTYWUJE JEGO TRADYCJE	1.Lekcje przedmiotowe np. historia, godziny z wychowawcą, j. polski, wok. 2.Wycieczki do Miejsc Pamięci Narodowej. 3.Udział w lokalnych uroczystościach, świętach itp.
B. UCZEŃ PODZIWIA LUDZI ZASŁUŻONYCH DLA SWOJEGO REGIONU	1.Spotkania z osobami zasłużonymi dla regionu. 2.Organizacja wystaw okolicznościowych. 3.Ukazywanie wzorców zachowań, postaw (promowanie ludzi zasłużonych). 4.Współpraca szkoły z organizacjami i stowarzyszeniami pozarządowymi np. Staszowską Izbą Gospodarczą.
C. UCZEŃ ZNA HISTORIĘ SWOJEGO KRAJU	1.Lekcje przedmiotowe. 2.Udział w ważnych uroczystościach państwowych – 90 rocznica odzyskania niepodległości przez Polskę. 3.Promowanie pozytywnych przykładów z dziejów narodu polskiego i historii Polski – wzorce historyczne.
D. UCZEŃ ZNA HYMN POLSKI, ROZUMIE ZNACZENIE FLAGI I GODŁA POLSKI	1.Nauka hymnu Polski i obowiązujących zasad właściwej postawy przy jego wykonaniu. 2.Rozpoczynanie ważnych uroczystości szkolnych hymnem państwowym. 3.Rola symboli narodowych (lekcje przedmiotowe). 4.Rola flagi Polski w czasie ważnych uroczystości państwowych (dekorowanie flagą szkół, domów).

E. UCZEŃ ZNA I PRZESTRZEGA ZASADY CEREMONIAŁU SZKOLNEGO	1.Opracowanie ceremoniału szkolnego i respektowanie zasad jego przestrzegania. 2.Znajomość sztandaru szkoły i właściwego zachowania podczas uroczystości szkolnych odbywających się z jego udziałem. 3.Stosowanie określonych przez szkołę zasad obowiązującego stroju w czasie uroczystości szkolnych. 4.Udział pocztu sztandarowego szkoły w ważnych uroczystościach lokalnych o charakterze patriotycznym.
F. UCZEŃ ZNA POSTAĆ I HISTORIĘ PATRONA SZKOŁY.	1.Poznawanie sylwetki patrona szkoły. 2.Przygotowywanie gazetek i wystawek okolicznościowych. 3.Prowadzenie kroniki szkoły i księgi patrona. 4.Przedstawienie sylwetki patrona szkoły na stronie internetowej szkoły. 5.Uroczyste obchody święta szkoły.
G. UCZEŃ PRZESTRZEGA ZASAD DEMOKRACJI	1.Aktywny udział w pracach samorządu klasowego i uczniowskiego. 2.Poznanie zasad demokratycznych wyborów. 3.Respektowanie zasad określonych w przepisach prawa, w tym wewnątrzszkolnego. 4.Promowanie istoty wolontariatu.
H. UCZEŃ MA WIEDZĘ, CO POLSKA WNOSI DO EUROPY	1.Znajomość historii Polski i jej wkładu w dziej Europy (lekcje przedmiotowe). 2.Udział w realizacji programów unijnych np. Socrates-Comenius. 3.Znajomość bieżących osiągnięć Polski i Polaków (zajęcia edukacyjne, projekty itp.)

V. Wnioski

Ewaluacja szkolnego programu wychowawczego jest jednym z ważnych zadań szkoły. Szkoła ze swej natury jest powołana ku temu, aby uczyć i wychowywać. Nie da się rozdzielić nauczania od wychowania.

Umiejętnie, wnikliwie i rzetelnie przeprowadzona ewaluacja, za pomocą podanych w niniejszych wnioskach narzędzi ewaluacyjnych, pozwoli na dobrą analizę dotychczasowej pracy wychowawczo-profilaktycznej szkoły, wskaże właściwe kierunki działań, nowe drogi i możliwości szkoły.

Ewaluacja programy wychowawczego szkoły powinna być przeprowadzona co roku lub dwóch lat w zależności od potrzeb wynikających ze zmian systemowych oraz efektów i potrzeb wychowawczych.

ETAP I: Przygotowanie ewaluacji:

1. Określenie celów ewaluacji.
2. Ustalenie, kto i kiedy dokona ewaluacji działalności wychowawczej szkoły.
3. Sformułowanie standardów i wskaźników jakości działalności wychowawczej szkoły.
4. Dokonanie wyboru obszarów programu wychowawczego do badania.
5. Ustalenie pytań kluczowych, technik i narzędzi zbierania informacji oraz wskaźników sukcesu.

ETAP II: Realizacja ewaluacji

1. Zbieranie danych.
2. Opracowanie i analiza danych.
3. Przygotowanie i przedstawienie raportu wszystkim podmiotom szkoły.

ETAP III: Podsumowanie ewaluacji

1. Podjęcie decyzji o zmianach w Szkolnym Programie Wychowawczym prowadzących do rozwoju placówki.
2. Skorygowanie dokumentu.

   Ewaluację działalności wychowawczej szkoły przeprowadzać należy przy wykorzystaniu następujących technik i narzędzi zbierania informacji:

1. Analiza dokumentów:

* „Program Wychowawczy Szkoły”
* plany pracy dydaktycznej i wychowawczo-opiekuńczej szkoły, plany pracy wychowawczej poszczególnych klas oraz plany pracy: szkolnego pedagoga, pielęgniarki, biblioteki, Zespołu Wychowawczego, Rady Samorządu Uczniowskiego,
* plany wynikowe (rozkłady materiału) nauczycieli różnych przedmiotów,
* arkusze samooceny pracy wychowawczej,
* arkusze hospitacji pracy wychowawczej,
* sprawozdania z pracy wychowawczej prowadzonej w szkole,
* sprawozdania z pracy wychowawczej prowadzonej w poszczególnych klasach,
* sprawozdania z pracy szkolnego pedagoga, pielęgniarki, biblioteki, Zespołu Wychowawczego, Samorządu Uczniowskiego,
* zapisy w dziennikach lekcyjnych.

2. Dyskusje grupowe:

* nauczycieli (w ramach oceny realizacji poszczególnych zadań wynikających z „Programu”,
* uczniów (w ramach Wewnątrzszkolne),
* uczniów (w ramach Wewnątrzszkolne),
* rodziców (w ramach Rady Rodziców i spotkań z rodzicami),

3. Wywiad:

* rozmowy z nauczycielami
* rozmowy z uczniami
* rozmowy z rodzicami uczniów,

4. Ankiety:

* dla uczniów
* dla rodziców uczniów
* dla wychowawców klas,
* dla nauczycieli
* dla dyrektora szkoły.

Zdanie to musi być realizowane przez wszystkich nauczycieli, objąć nie tylko rodziców i uczniów, ale również władze i środowisko lokalne.